

Locuinta Redactorului
si
Cancelari'a Redactiunii
e in
Strat'a Morariloru Nr. 18.

Scrisorile nefrancate nu se voru
primi decâtu numai de la corespun-
dintiil regulari ai „Federatiunii.”
rtiellii tramisi si nepublicati se
voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Pretulu de Prenumerat'iu
Pre trei lune . . . 3 fl. v. a.
Pre sase lune . . . 6 „ „ „
Pre anulu intregu . . . 12 „ „

Pentru Roman'ia:
pre an. intregu 40 Lei n. — 16 fl. v. a.
„ 6 lune 20 „ „ = 8 „ „ „
„ 3 — 10 „ „ = 4 „ „ „

Pentru Inscritiuni:
10 cr. de linia, si 30 cr. tacs'a tim-
brale pentru fiesce care publica-
tiune separatu. In Loculu deschisu
20 cr. de linia.
Unu esemplariu costă 10 cr.

Pentru Tofaleni

Dnulu Teodoru Bocosiu, prentu romanu, a tra-
misu la redactiunea „Feder.” 13 fl. 30 cr. de la urmato-
rii DD: de la domnia sa 2 fl., Domnia Veronic'a B o-
c o s i u, pretesa 1 fl., Iacobu L a d a r i u 1 fl., Costa-
nu P o p u 65 cr., si 8 fl. 65 cr. de la cei-lalti locuitori
romani d'in Cublesilulu-Ungurescu.*)

Prin staruirea Dlui proprietariu Nicolau Flore-
scu, au contribuitu urmatorii binefacutori: Domnia V e-
r o n i c ' a F l o r e s c u 1 fl., subscribulu 1 fl. Nicolau
F l o r e s c u 1 fl., Ioane C h i s b a c u jude opid. 1
fl., Ioane F l o r e s c u 1 fl., Nicolau C r e i v a n u
1 fl. Nicolau I s t r a t e 1 fl., Elia T r i f u 1 fl., Georgiu
P o p u 1 fl., Georgiu D o b o 40 cr., Nicolau H a d a
1 fl., santia sa parintele Ioane M a x i m u parocu gr. or.
1 fl., Elia D a n i l a 50 cr., Stefanu B u c e r d i a n u
1 fl., Ioanu M e d r e a 1 fl., Nicolau M a x i m u 1 fl.,
Sum'a: 14 fl., 90 cr. v. a. Afara de acesta sum'a s'a mai
adunatu cu tasulu in S. Beserica de la mai multi popo-
reni 6 fl. 76 cr. Deci 14 fl. 90 cr. + 6 fl. 76 cr. = 21
fl. 66 cr. v. a. Scadiendu-se tax'a postala se transpune
spre inaintare la locul destinatiunii sum'a de 21 fl. 40
cr. r. a.

Ioashimu Crisianu, m. p.
parocu rom. gr. cat.

Contele Andrassy in consiliulu celu ma- re de ministri in Triestu.

Sub acestu titlu cetimu in foi'a „Diplom. Wochen-
schrift“ a contelui Bethlen urmatoriulu articlu:

A rare ori se intempla, ca unu monarcu s'e pota
audî adeverulu curatu in consiliulu s'eu de corona, si cau-
s'a acestei impregiurari este frie'a de a cadè in disgrati'a
monarcului.

Unii consiliari ai coronei sunt orbiti de pasiunea
loru de partita s'eu de simpatia loru cea nefrësca, ce o
au pentru cas'a domnitoria, inse cei mai multi cunosc
adeverulu. Frie'a, de a cadè in disgrati'a si detorintia de
a spune adeverulu se lupta, si in fine mai totu-de-un'a in-
vinge egoismulu — si ei tacu.

In consiliulu celu mare de ministri d'in Triestu,
care s'a tienutu sub presiedintia monarcului spre a decide
a supra sortii imperiului, vedemu unu barbatu, pre care
lu tienemu capabilu si cu curagiu politicu de ajunsu pen-
tru a spune monarcului s'eu adeverulu curatu si nema-
scatu.

Acestu barbatu este contele Andrassy, ministrulu
presiedinte magiaru. Doctorii d'in Vien'a au adusu Au-
stria la marginea abisului si perirei. Aceste capete mar-
ginitu nu vedu, cã ei servescu numai ca instrumente a le
reactiunei, carea i intrebuintieza pentru ca s'e sustiena in
modu absurdu sistemulu constitutiunalu in Austria si
astu felu s'e pregatesca nimicirea libertatii.

Succesorii bravului Haynau ridu in pumnu, candu
inchidu s'eu spendiura pre rebeli in urm'a mandatului Dlui
Giskra. — Foculu se acitia de mani bine cunoscute
la tote unghiurile si colturile monarciei ostrungure.

Noi scimu bine, cã nece consiliulu ministerialu
d'in Triestu nu va aduce decâtu remedie insuficiente
si cã Austria merge cu una sigurantia plina de ispita
spre ursita ei cea tragica; inse totu-si detori'a publicis-
tiloru este a esprime adeverulu.

In consiliulu ministerialu d'in Triestu ar' fi fostu
detori'a contelui Andrassy de a tornà vinu curatu in po-
calulu monarcului, de ora-ce elu este mai putienu legatu
de consideratiuni de partite. Revolutiunea Slaviloru ame-
nintia esistintia Austriei, pentru-cã chiaru daca s'ar'
nabusi acesta rescala, victori'a ar' fi pentru libertate nu-
mai una victoria a lui Pyrrhu.

Numai unu mediu-locu este pentru a infrange revo-

*) Ni pare reu, cã nu ni s'au tramisu si numele
onorabili a le acelu tierani, cari seiu s'e dde asemenea do-
vedi despre nobletia sentiemintelu loru. Numele lor me-
rita a fi cunoscute ca-si numele cele mai illustre ale in-
tielegtiunii romane.

lutiunea, si acestu a este libertatea in de-
plina mesura, libertatea curata
si simpla.

Noe nu ne trebuie libertate germana,
nice magiara, nice slava.

Dualismulu a stabilitu form'a statului si in cadrulu
acestu-a se pote introduce usioru prim'a conditiune a
libertatii, adeca autonomi'a natiunalitatiloru, si inca fãra
a sgudu fundamentulu statului. Cislaitania pote deveni
unu statu federativu, fãra ca elementulu germanu s'e fia
inapoiatu. Intr'unu statu intr'adeveru liberu, elementulu,
cultu germanu se va potè sustienè totu-de-un'a in fran-
tea conducerei supreme a statului.

Pentru-ce s'e nu se bucare Galiti'a si Boemi'a de
una asemenea autonomia, ca Croati'a? ce dauna pote suferi
ide'a de statu, daca Sasii d'in Transilvania voru obtienè
libertatile loru municipale si daca Romanii voru deveni
intr'adeveru egalu indreptatiti cu Magiarii atãtu in pri-
vintia limbei, cãtu si a administratiunii autonome?

Natiunalitatile slave d'in monarci'a ostrungura nu
potu fi multiumite, inse pericolulu revolutiunei se pote
delaturã prin poterea libertatii si lupt'a se pote strimtorã
pre terenulu desvoltãrii pacifice.

Pre candu revolutiunea ar' potè fi sgrumata prin
cea mai perfecta libertate, armat'a ar' trebui s'e se orga-
nizeze pre base natiunale si regimetele ungresci aru tre-
bui retransmise in patria loru.

Pana candu Ungurii nu voru avè una armata na-
tionala, nu pote fi vorb'a de una incredere d'in partea
loru facia cu curtea de Vien'a.

Armat'a austriaca este una machina admirabile, inse
i lipsesce vaporulu.

Oficierii se lasa a fi impuscati si fetorii remanu in-
dereptu. Una armata, care nu este insuflita de unu spir-
ritu natiunalu, numai d'in intemplantu pote invinge.

Ce folosesce cea mai buna pusca cu acu, daca sol-
datulu o arunca? Una pusca vechia d'in timpurile lui
Fridericu celu Mare are mai mare valore, daca soldatulu
se lupta cu curagiu si inspiratiune, de cãtu una pusca de
a lui Chassepôt in manele unui barbatu, care nisuesce a
scapã de ea.

Straformarea Cislaitanici intr'unu statu federativu,
impacarea natiunalitatiloru in Ungaria, in cãtu concede
intregitatea coronei st. Stefanu, insintierea unei armate
natiunale magiare — aceste sunt primele conditiuni pen-
tru a evita erumperea unei revolutiuni in Austria.

Slavii trebuie s'e fia linisciti, de si nu multiumiti. —
Mai departe trebuie radicaulu spiritulu natiunalu magiaru
(?) in armata, acelu spiritulu, care inanimã odiniora pre
honvedu in anulu 1848, candu recruti magiari desculti
alungau cu baionetele la Nagy-Sarló pre grenadirii au-
striaci.

Firesce, cã atunci ar' trebui renunciatu la ori se cu-
getu rezervatu pentru restaurarea „vechiei politice im-
periali.”

Atunci curtea de Vien'a ar' trebui s'e primesca fãra
reserva ide'a unirei Germaniei sub conducerea Prusiei, de
ora-ce armat'a natiunale magiara nu se va lasã nice-una-
data a fi intrebuintiata ca instrumentu alu Jesuitiloru
d'in Vien'a in contr'a intereselu Ungariei. — Ar' fi
detori'a ministruului-presiedinte magiaru s'e vorbesca as-
tu felu.

Firesce cã atunci i s'ar potè intemplantu si lui acelu
incidentu neplacutu, care s'a intemplantu odiniora unui
altu politicu la curtea de Vien'a.

Unu Unguru care propusese dualismulu sub regimulu
lui Schmerling, capetã urmatoriulu respunsu: „Poti dormi
in pace, acesta nu se va intemplantu.” In urm'a acestui re-
spunsu nu prè delicatu Ungurulu consiliatoriu replicã: Una
nopte nu-mi va schimbã convingerea.” Elu poteã inse
s'e replices si asid: „Cine nu primesce suatulu, nu pote fi
ajutatu.”

Acestu articlu alu Dlui Nicolau Bethlen estdestulu
de caracteristicu pentru situatiunea in carea se afla im-
periu. Noi negãmu inse, cã ar' potè s'e existe in sinulu
ministerieloru nostre dualistice vre unu barbatu, fia chiaru
si Dlu Andrassy, care ar' voi si ar' fi capabile s'e spuna
Majestãtii sale adeverulu; nu, asemenea barbatu nu existe
in categori'a dualistiloru. Negãmu, cã in form'a dualistica
de asta-di a constitutiunii imperiului s'ar' potè inaugura
libertatea totoruru natiuniloru. Acesta nu se pote decâtu
prin federalismulu puru si adeveratu, precum amu mai
spusu-o.

Camer'a reprezentantiloru Ungariei.

Siedintia dela 6. decemvre.

Presiedinte: Somsich. Notariu: Jambor. D'in partea
regimului au fostu de fatia ministrii. Lónyay, Horváth,
cont. Mikó, Gorove, Bedekovics.

Dupa autenticarea procesului verbalu alu siedintiei
trece, presiedintele anuncia cã contele Ladislau Rã-
d a y si a depusu mandatulu de deputatu alu cercului
electoralu Santu-Andre'a d'in comitatulu de Pest'a. Se va
ordinã alegere noua.

Presiedintele presinta doue petitiuni: un'a d'in par-
tea orasiului Aradu, pentru reform'a justitiei, alt'a d'in
partea Cassoviei pentru construirea lineei ferate Cassovia-
Oderberg.

Ladisl. B u t e a n u: Onorabila camera! In sam-
bet'a trecuta audii pre Dlu raportoru alu comisiunii de
immunitate aপরাদু projectulu acestei comisiunii, rela-
tivu la estradarora d'aputatului Alesandru R o m a n u, cu
nisece argumente de totulu contrarie scrisoriloru si acle-
loru procesului ce se afla pre mesa camerei. Am voitu
inca atunci s'e-mi facu reflexiunile mele cuvintose la
asertiniile dlui raportoru Paulu Hoffmann, inse fiindu cã
regulamentulu camerei m'a silitu s'e tacu atunci, mi tienu
asta-di de strinsa detorintia a presintã unu projectu de
resolutiune, mai vertosu pentru ca motivele aduse de Dlu
raportoru s'e nu remana nerefutate; voiescu a face ace-
stu projectu de resolutiune in interesulu dreptatii, in in-
teresulu nostru, alu reprezentantiloru camerei si pentru ca
onorabili membri ai camerei s' fia bine informati despre
starea adeverata a procesului, care este pusu inainte-a
nostra spre a-lu resolve. Acesta cauza este de mare im-
portantia, Domniloru, cã-ci este vorb'a de a aপরাদু drep-
tatea, de a aপরাদু, pre bas'a dreptatii, esistintia unui bar-
batu, a unei familie si de a decide ca unu cercu electo-
ralu de 40,000 suflete s'e remana ore unu anu intregu
fãra reprezentante s'eu ba?

Dlu raportoru aduse trei motive pentru aপরাদু
projectului comisiunii de immunitate relativu la estradi-
tiunea deputatului Alesandru R o m a n u; inse nece unulu
d'entre acosto trei motive nu este basatu pro dreptate
(Sgomotu.) . . . .

P r e s i e d i n t e l e: Ma rogu, Domnule Deputatu,
ai bunetate a spune, in ce cauza voiesci a face projectulu
de resolutiune, cã-ci, daca e vorb'a de caus'a lui R o-
m a n u, projectulu D'Tale nu pote suspinde votarea in
causa estradiitiunei.

Ladislau B u t e a n u cetesce apoi, incãtu se potu
audî, urmatoriulu

Projectu de resolutiune:

Considerandu, cã procesulu intentatu de Directorulu
causelu regesci *) contr'a deputatului Alesandru R o-
m a n u si actele alaturate cãtra acestu procesu nu s'au
cetitu in acesta camera;

considerandu, cã raportulu comisiunii de immuni-
tate, nefindu bine informatu despre starea adeverata
a causei, a presintatu in ospunerea sa nisece fapte in con-
tradictiune flagranta cu cuprinsulu actelu procesului,
a nume:

a) Insu-si Dlu raportoru recinose de argumentu
decisivu faptululu relevatu contr'a projectului comisiunii
de immunitate, cã „delictulu, pentru care Alesandru R o-
m a n u fi condamnatu, si-a perdutu, in urm'a actului
de agratiare, caracterulu s'eu punibilu,” inse Dlu raportoru
afirma mai de parte cã, dupa-ce Alesandru R o m a n u
nu s'a servitu de acestu argumentu decisivu sub decur-
gera procesului, comisiunea de immunitate nu a luat

*) Procurorulu generalu.

persecutata. Orbi'a politica inse se resbuna mai amaru decatu ori care alta orbia.

Ar' potè sè întrebe cetitorii nostri: pentru ce erà Ujfalusi atatu de iubitu mamaligiloru? Eca pentru ce. D. Ujfalusi vorbesce si scrie romanesc, citeste diariile romanesci, scurtu: este mai mare carturariu romanescu decatu ori-care mamaligariu, — a afara de aceste este omu forte afabilu, ba chiaru familiariu, cuno-sce slabitunile omenesci si le scie exploata bine — ast-felu lingusindu vanitãtii nationale si mai alesu celei personale a mamaligiloru, i a fostu usioru a-i des-mentã. Au uitatu inse mamaligarii cã celu cu gura dulce te musca mai amaru -- D. Ujfalusi este unu omu forte intieleptu, d'iusulu prin comasare, segregare, mesurare cu ingineri si cu cãrți de judecãti sciu face ca mosior'a sa mai nainte prea modesta cam de 150 de juguri sè creasca in estensiune cam la 1500 de juguri si inca sufletulu pamentului, precandu fostii iobagi, toti romani, d'in P o m i (comitatulu Satmarelui), remasera cu pamentulu celu reu si mosioarele loru cam forfecate, adeca cu buzele in-fiate. Asta o scie lumea, chiaru si maghiarii o marturi-sescu, sunt si deputati in camera cari o spunu in gur'a mare. Mamaligarii le sciea tote aceste si d'in asta cauza au prinsu a iubi de peritu pre D. Ujfalusi. — Ca OO. cetitorii nostri sè nu alunece a crede cã glumimu, spre justificarea celorl duse observãmu cã acesti mamaligari totu d'in iubire straordenaria alãsera de membru comite-tului districtualu, si mai tardiu suferira a li-se impune de asesoru la tribunalulu distr. pre D. K a t o n a Mik-los, carele in 1848 9 ucisese mai multi romani si prefa-cuse in cenusia multime de sate romanesci, apoi strimto-ratu de granicerii rom. fugi ca unu poltronu, cã ce ome-nii crudeli sunt totodata si poltroni. Se pare cã poltrone-ri'a este ceea ce iubescu mamaligarii eroi. Altmintrea nu ni-am potè aplicã scandalulu.

† (N e c r o l o g u.) La 14. noemv. s'au immormen-tatu veteranulu George A s a k y, membru alu societatei academice d'in Rom'a, doctoru in filosofia, membru alu mai multoru societãti agricole d'in Franci'a, Belgi'a si Ger-man'i'a de Nordu; vechiu Ministru, vechiu Profesoru, pa-rinte alu Istoriei, Poeziei si Literaturii Romane d'in tim-

pulu sèu, intemeitorulu Presei, a Artei dramatice si Tipografice d'in Moldov'a; Cavaleru alu mai multoru ordine etc. La acèsta immormentare au asistatu tote autoritãtile civile, corpulu profesoralu cu scolarii loru si toti artistii tipografici, si s'au tienutu mai multe discursuri. Èr' Con-siliulu comunalu de Iasi au votatu a se asiezi in tote scolele comunale a Iasiului, portretulu reposatului, spre amintirea viitoriloru generatiuni despre acele ce au con-tribuitu cu putere la infintiarea scoleloru. Totu cu acèsta ocaziune a votatu a se asiezi alaturea cu portretulu re-pos. Asaky, si pro acelu-a alu repos. Gh. Seulescu, emulu alu repos. Asaky in infintiarea scoleloru. („Drept.“)

Sciri electrice.

P a r i s u, 5. dec. Imperatès'a sosi aici. 28 deputati presentara una interperlatiune, preten-diendu publicarea conventiunii comerciale inc iata intre Franci'a si Angli'a.

F l o r e n t i a, 6. dec. Diariulu „Opinione“ spune, cã Cialdini va primi portfoiulu afaceriloru straine.

V i e n a, 6. dec. Se afirma, cã generarulu Wagner e desemnatu de urmatoriu alu lui Mens-dorf. In cercurile militare se vorbesce despre una concentrare a trupelor la Zagrabia.

W a s h i n g t o n u, 6. dec. Adi se deschise congresulu. Mesagiulu presiedintelui recomanda susceperea cãtu mai grabnica a refuirii in bani gat'a, aproba reducerea contributiunii si parte-nesce politic'a financiaria a secretariului erarialu, conformu carei a bonurile se intrebuintieza pen-tru fondulu de stirpire. Mesagiulu esprime simpa-tiele guvernului in favorulu locuitoriloru d'in Cub'a, cari inca nu sunt indreptatii a pretinde recunos-cerea loru, si sperèza, cã cestiunea alaba-ma se va resolve pre cale pacifica. In fine me-

sagiulu dechiara, cã raportele cãtrã poterile straine sunt indestultitorie.

P a r i s u, 7. dec. Diariulu „France“ spune, cã se ascepta una fus-une intre centrulu dreptu si celu stangu. Program'a centrului dreptu e prove-diuta cu 114 suscrieri. Raportulu centrului stangu, care primesce program'a numita afara de doi pa-ragrafi, si anume: participarea camerei la pote-rea constituitoria si la alegerea primariloru, nu-mera 37 voturi. Desi majoritatea camerei e con-stituita.

V i e n a, 7. dec. Mane se va tienè sub pre-sidiulu imperatului consiliu ministerialu in privin-ti'a statorirei definitive a testului discursului de tronu si in privinti'a consultarei a supr'a cestiu-nei dalmatine.

Responsuri. Dlui Vas. . . V. . . not. com. in H a l m o s d u: De unde sè scimu cã diariulu vi-se speduesce neregulatu, daca nu reclamatu la tempulu sèu, si indata ce nu primiti vre unu nru? a reclamã numai la capetulu anului, ni se pare cã este cam prea mare comoditate pen-tru Dv. si preapcinu argumentu pentru noi spre a potè inculpa de neregularitate Speditur'a diuariului.

De numerate ori am rogatu pre toti OO. cetitorii nostri, ca indata ce n'aru primi vre-unu nr., sè lu recla-ma in epistole „d e s c h i s e“ si „refracate“ adeca n e p l a t i t e. Nrii reclamatu se tramitu totdeun'a si fara amènare. Trebuie sè observãmu cã in somestrulu curinte de abie cãte-va reclamatuni ni se fècèra, ceea ce ne in-dreptatesce a crede cã speditiunea nostra s'au urmatu cãtu se pote de regulatu.

Dlui Notariu in Milaleni: Pre trei lune ati tramisu numai 2 fl. deci aveti a mai refui inca 1 fl. v. a.

Proprietariu, editoriu si redactoru respundietoriu. ALESANDRU ROMANU.

Comunicatiunea pre calile ferate.

Table with columns: Pre Lini'a Statului, Cu Trausa accelerata, Calea fer. de Nordu ung., Calea fer. de Sudu (amedia-di). Includes routes like Pest'a-Vien'a, Segedinu-Pest'a, Baziasiu-Vien'a, S.-Tarjan-Pest'a, Bud'a-Triestu, etc.

Table with columns: Calea fer. spre Tis'a, Calea fer. de Nordu ung., Calea fer. de Sudu (amedia-di). Includes routes like Vien'a-Pest'a-Casiovi'a, Vien'a-Pest'a-Aradu, Vien'a-Pest'a-Oradea-Mare, Casiovi'a-Pest'a-Vien'a, Aradu-Pest'a-Viena, Oradea-Mare-Pest'a-Vien'a, Mohaciu-Barciu, Barciu-Mohaciu.

Table with columns: Prim'a Cale ferate transilvana, Aradu-Alb'a Iull'a (Belgradu), Alb'a-Iull'a-Aradu, Navigatiunea (Plutirea) cu vaporele societatii Danubiane imp. reg. priv., Vaporele cu caletoarii plèca: Vien'a-Pest'a, Jaurinu-Pest'a, Pest'a-Esegu, Baziasiu-Semlinu, etc.